

ПАМ'ЯТКА НАСЕЛЕННЮ

Вітряна віспа: маловідомі факти про знайому хворобу

Чомусь у суспільства складається думка про вітрянку, як про легку інфекцію. Дійсно, у дітей віком 1-14 років захворювання у більшості випадків має доброякісний перебіг, проте в 1 з 50 випадків спостерігають ускладнення, серед яких найтяжчими є запалення головного мозку (енцефаліт) та легень (пневмонія). Тяжким перебігом характеризується перебіг вітрянки у немовлят, підлітків та дорослих. Небезпеку для плоду складає перенесення вітрянки вагітною, особливо на ранніх термінах та перед пологами.

Збудником захворювання є вірус, що належить до сімейства герпесів, тому, як і всі інші віруси герпесу, після хвороби зберігається в організмі все життя, викликаючи в дорослому віці оперізуючий лишай. Після захворювання формується пожиттєвий імунітет, повторні випадки вітрянки вкрай рідкісні та потребують пильної уваги з боку медиків.

Вірус передається повітряно-краплинним шляхом при чханні, кашлі, розмові. Вірус досить швидко поширюється, вірогідність захворіти малюку при контакті з хворим наближається до 90%. Заразним є хворий за 2-3 дні перед висипом та до 5 дня після появи останнього висипання. Проте проявляється вітряна віспа не одразу, зокрема, не раніше 11 та не пізніше 21 дня після контакту з хворим.

Початкові ознаки захворювання схожі на застуду – гарячка, зниження апетиту, іноді – болі в горлі. На тлі підйому температури з'являється висип: спочатку у вигляді дрібних округлих червонуватих плям (до 1 см), потім вони плавно піднімаються над поверхнею шкіри, перетворюючись на горбики, а потім – в сверблячі міхурці з прозорою рідиною. Згодом міхурці підсихають, вкриваючись кірочками, які безслідно відпадають впродовж 1-2 тижнів. Проте, якщо міхурці нагноїлися чи дитина їх розчухала, після загоєння міхурців формуються рубчики, що створює косметичні дефекти шкіри. Висипання можуть бути і на слизових оболонках рота та статевих органів, що супроводжується виразним свербіжем та неспокоєм. Таких епізодів підсипань з підйомом температури може бути до 3-4 з проміжками нормального самопочуття впродовж 1-2 днів.

Однак подібні з вітряною висипання можуть бути при алергійних реакціях та інших захворюваннях, тому в усіх без винятку випадках хвору дитину повинен оглянути лікар.

В цілому, лікування нетяжкого перебігу вітряної віспи проводиться за рекомендаціями лікаря та направлене на профілактику ускладнень і полегшення стану малюка.

Свербіж. Розчухувати висип категорично не можна, оскільки малюк може додатково занести інфекцію. Щоб дитина не чухала і не здирала кірки, коротко підстрижіть їй нігті. Препарати проти свербіжу, які підходять Вашому малюку за віком, призначить лікар.

Купання та прогулянки. Раніше існували заборони на купання дитини – це шкідлива рекомендація. Купати дитину з вітряною і можна, і потрібно. Звичайно, при нормальній температурі тіла та хорошому самопочутті. Мити дитину слід з дитячим милом без застосування мочалок або губок, щоб не здерти кірочки. Також при задовільному самопочутті не заборонено прогулянки, проте осторонь від інших дітей, щоб не поширювати інфекцію. Слід утриматися від відвідування магазинів, дитячих майданчиків, сусідів, у яких є дітлахи.

Обробка висипань. Ера змащування дітей зеленкою поступово відходить у минуле. Потреба у змащуванні особливо зменшується на тлі ретельної гігієни шкіри та купанні. Головне правило обробки висипу – змащувати лише елементи висипки, а не здорову шкіру

довкола. Це стосується як старих розчинів (зеленка чи фукорцин) так і сучасних, які володіють не лише незаражуючою дією, а зменшують свербіж (наприклад, каламін-лосьйон, феністил-гель, розчин бепантену, протекфлазиду). Висипання в порожнині рота та на статевих органах можна обробляти розчином мірамістину. Полоскати рот доцільно відваром ромашки, у немовлят – застосовувати орасепт-спрей.

Підвищення температури. При підвищенні температури і поганому самопочутті дитині краще полежати в ліжку, при температурі малюк буде потіти, і його треба часто переодягати і змінювати постільну білизну. Слід оберігати його від переохолоджень. Для зниження температури тіла лікар порекомендує Вам правильне дозування сиропів парацетамолу чи ібупрофену. З жарознижуючою метою не можна використовувати у дітей ацетилсаліцилову кислоту (аспірин), оскільки може розвинутися тяжке ураження печінки та головного мозку – синдром Рея. Не слід забувати про пиття, старшим дітям краще давати відвар шипшини, зелений чай, негазовану мінеральну воду, березовий та інші соки, бажано домашнього приготування без м'якоті.

Небезпечні ознаки. Також пам'ятайте про ознаки, коли потрібно звернутися за медичною допомогою негайно, зокрема: виражена млявість та сонливість, температура тіла більше 39,0°C, що не знижується при прийомі жарознижуючих препаратів, задишка, відмова немовляти від грудей, наявність блювання, марення, хитка хода, втрата свідомості, судоми. Це свідчить про розвиток ускладнень, що загрожують життю хворого.